

LIDOVÉ NOVINY

1. Vroucí ostravský kotel s Goldonim

08.11.2021 Lidové noviny - JAN KERBR

strana: 6 rubrika: Kultura

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla; divadlo; moravskoslezské; moravskoslezského; Národní; Národního; Ostrava

Přehledka činoherních divadel Ost-ra-var se loni nekonala ze známých epidemiologických důvodů, odpadá však i letos z blíže nespecifikovaných příčin provozních. Realizoval jsem tedy jako slabou náhražku

dvoudenní výlet do Ostravy a zhlédl v extrémním žánrovém rozptylu věhlasnou tragédii a neméně pověstnou komedii, ovšem ve výrazně aktualizované podobě.

Shakespeareova Macbetha nastudoval na Komorní scéně Aréna její umělecký šéf Ivan Krejčí. Prokleté hře, jejíž titul se mnozí divadelníci bojí vyslovit, vtiskl dynamickou podobu, přečetl text energicky a řadou interpretačních nápadů překvapil. Velmi prostou, téměř prázdnou scénu oživil nervním svícením a hned zkraje dal najevo, že inscenace se nebude pohybovat v konvenčních mantinelech.

Macbeth fatalista a hříčka osudu

Tři čarodějnice (Renata Klemensová, Alena Sasínová-Polarczyk a Zuzana Truplová) jsou šarantantní dámy v černém, odpudivě nepůsobí ani v nejmenším, tedy když čarují a věští, naopak, stávají se pobavenými glosátorkami dění, které mají tak trochu na svědomí. Uvelebeny v bílých sedačkách a kryty průsvitnou oponou provázejí tragédii o posedlosti mocí potouchlymi připodobtnutími, pravda, také – jakoby v zastoupení – realizují vyvraždění Macduffovy rodiny, a to v jemných pohybových náznacích. Jímavou atmosféru zmíněné rodinné tragédie podbarvují neokázalými výkony Tereza CISOVSKÁ jako matka a Adam LANGER v roli syna, který svůj konec přijímá sice úkorně, leč statečně.

Michal Čapka představuje Macbetha spíš jako fatalistu, výrazně podléhajícímu iracionálním předpovědím, nepůsobí vlastně ani jako padouch, ale spíš hříčka osudu. Když se ve finále dozvídá o pohybu birnamského lesa (tedy neočekávané události, která mu byla předpovězena jako příčina zmaru), není vlastně ani zděšen. Staví se k informaci skoro odevzdaně, navíc celá situace je v dialogu s Markem CISOVSKÝM (ten s přehledem ztvárňuje několik postav a spíná je do jediné, průvodcovské figury) pojednána spíš jako hravá, dokonce trochu humorná. Petra KOCMANOVÁ vtiskla Macbethově manželce větší mocenskou chtivost, až vášnivě zařatou, o to rychleji pak její tenze vadne a spěje k šílenství. Přesvědčivě své postavy charakterizují také Vojtěch LIPINA (hrdě noblesní Banquo) a Josef KALUŽA (krvavou ztrátou své rodiny ztišený Macduff).

Prudkou změnu nálady mi den nato poskytla činohra **Národního divadla moravskoslezského**, která uvedla v autorské režii Tomáše SVOBODY variaci na Sluhu dvou pánů pod zastřešujícím titulem Goldoni po ostravsku. S lokálním ukotvením tu mají ostatně dobré zkušenosti. Muzikál Hole dupy (rozuměj Donaha) hraje právě činoherní soubor, nikoliv tedy sekce muzikálu a operety zdejšího vícesouborového subjektu, před vyprodaným domem již několik let (premiéra 2011).

Svoboda Goldoniho slavnou komedii značně aktualizoval, i když základní fabulační schéma nijak zvlášť nepochroumal.

Nezaměstnaný Truf (Petr Panzenberger) se nechá jako sluha najmout hned dvakrát, vždyť kromě dvou platů může získat i dvoje stravenky a dvojí dovolenou (tu ovšem nejspíš v jednom termínu). Rasantně rozpustilá kratochvíle se odehrává v Ostravě, dokonce je realita přizdobena existencí zdejšího metra (ocitneme se s jednajícími postavami ve stanici Norberta Lichého). S její rázovitostí se ne vždy snáší originalita brněnská, jedna figura dorazí i z Prahy, zastoupeno je romské etnikum (Jožo Horváth), polská menšina (otec a syn Kowalští), na Goldoniho originál upomínají ovšem křesťní jména Klariče a Brigela (v tomto případě jde ovšem proti zvyklostem commedie dell'arte o postavu ženskou, konkrétně kelnerku). Svoboda do jevištního tvaru s dvěma automobily na scéně (roztlačují je představitelé "koňských sil") přidává kromě různých "cypovin" zcizující momenty, např. vložení celého výstupu z Goldoniho originálu v italštině (nejde-li ovšem o mystifikaci) s běžícími titulky na panelech, v renesančních kostýmech a maskách a také s trochou přízemní akrobacie.

V závěru produkce pak Truf publiku sdělí, že provázanost zápletek je už přece všem jasná, takže jejich jevištní "odhalení" bude pro osvěžení podbarveno sborovým zpěvem, překvapivě se však finále nevyrovná šťavnatosti předcházejících bláznivých výjevů. Kreace rtuťovitého Petra Panzenbergera si zaslouží pochvalu, také ostatní aktéři nabízejí kvalitní herecké výkony, kupříkladu Lada BĚLAŠKOVÁ s Vítem Rolečkem (Klariče a Kowalski junior, jejichž vzájemnému citu jsou kladeny do cesty fatální překážky) či Jiří Sedláček jako suverénně zemitý Horváth.

Pro slovo se v této rozpustilé variaci nejde daleko, publikum při mnou zhlédnuté repríze kvitovalo jevištní potouchlostí osvobodivým smíchem a velmi častými potlesky na otevřené scéně. Přiznávám, že v divadle jsem takto vroucí "kotel" nezažil už několik let.

William Shakespeare: Macbeth.

Překlad: Martin Hlský Režie: Ivan Krejčí Dramaturgie: Tomáš Vůjtek Hudba: Ondřej Švandrlík Scéna: Milan David a Martin Šimek

Kostýmy: Marta Roszkopfová Komorní scéna Aréna Ostrava, premiéra 22. 5.

Tomáš Svoboda: Goldoni po ostravsku aneb Sluha dvou pánů

Režie a adaptace: Tomáš Svoboda Dramaturgie a úprava: Adam Gold Scéna: Nikola Tempír Kostýmy: Lenka Odvářková Hudba: Jiří Hájek **Národní divadlo moravskoslezské Ostrava**, premiéra 18. 9.

Foto: Goldoni po Ostravsku. David Viktora, Petr Panzenberger a Jiří Sedláček.
FOTO RADOVAN ŠŤASTNÝ

O autorovi: J A N K E R B R, Autor je divadelní kritik

Vroucí ostravský kotel s Goldonim

Přehlídka činoherních divadel Ost-ra-var se loni nekonala ze známých epidemiologických důvodů, odpadá však i letos z blíže nespecifikovaných příčin provozních. Realizoval jsem tedy jako slabou náhražku **dvoudenní výlet do Ostravy** a zhlédl v extrémním žánrovém rozptýlu věhlasnou tragédii a neméně pověstnou komedii, ovšem ve výrazně aktualizované podobě.

JAN KERBR

Shakespearova *Macbetha* nastudoval na Komorní scéně Aréna její umělecký šéf Ivan Krejčí. Prokleté hře, jejíž titul se mnozí divadelníci bojí vyslovit, vtiskl dynamickou podobu, přečetl text energicky a řadou interpretačních nápadů překvapil. Velmi prostou, téměř prázdnou scénu oživil nervním svícením a hned zkraje dal najevo, že inscenace se nebude pohybovat v konvenčních mantinelech.

Macbeth fatalista a hříčka osudu

Tři čarodějnice (Renata Klemensová, Alena Sasínová-Polarczyk a Zuzana Truplová) jsou šarmantní dámy v černém, odpudivě nepůsobi ani v nejmenším, tedy když čarují a věští, naopak, stávají se pobavenými glosátorkami dění, které mají tak trochu na svědomí. Uvelebyny v bílých sedačkách a kryty

průsvitnou oponou provázejí tragédii o posedlosti moci počouchlými předpověďmi, pravda, také – jakoby v zastoupení – realizují vyvražďení Macduffovy rodiny, a to v jemných pohybových náznacích. Jímavou atmosféru zmíněné rodinné tragédie podbarvují neokázalými výkony Tereza Cisořská jako matka a Adam Konec v roli syna, který svůj konec přijímá sice úkorně, leč statečně.

Michal Čapka představuje Macbetha spíš jako fatalistu, výrazně podléhajícímu iracionálním předpovědím, nepůsobí vlastně ani jako padouch, ale spíš hříčka osudu. Když se ve finále dozví o pohybu birmamského lesa (tedy neočekávané události, která mu byla předpovězena jako příčina zmaru), není vlastně ani zděšen. Stává se k informaci skoro odevzdaně, navíc celá situace je v dialogu s Markem Cisořským (ten s přehledem ztvárňuje několik postav a spíná je do jediné, průvodcovské figury) pojednána spíš jako hravá, dokonce trochu humorná. Petra Koemanová vtiskla Macbethově manželce větší mocenskou chťivost, až vášnivě zafatou, o to rychleji pak její tenze vadne a spěje k šílenství. Přesvědčivě své postavy charakterizují také Vojtěch Lipina (hrdý noblesní Banquo) a Josef Kaluža (kravou ztrátou své rodiny ztížen zrcený Macduff).

Prudkou změnu nálady mi den nato poskytla činohra Národního divadla moravskoslezského, která uvedla v autorské režii Tomáše Svobody variaci na *Sluhu dvou pánů* pod zastřešujícím titulem *Goldoni po ostravsku*. S lokálním ukotvením tu mají ostatně dobré zkušenosti. Muzikál Hole dupy (rozuměj Donaha) hraje právě činoherní soubor, nikoliv tedy sekce

Goldoni po Ostravsku. David Viktora, Petr Panzenberger a Jiří Sedláček.

FOTO RADOVAN ŠTASTNÝ

muzikálu a operety zdejšího vicesouborového subjektu, před vyprodaným domem již několik let (premiéra 2011).

Svoboda Goldoniho slavnou komedii značně aktualizoval, i když základní fabulační schéma nijak zvlášť nepochromal. Nezaměstnaný Truf (Petr Panzenberger) se nechá jako sluha najmout hned dvakrát, vždyt kromě dvou platů může získat i dvoje stravenky a dvoji dovolenou (tu ovšem nejspíš v jednom termínu). Rasantně rozpustilá

kratochvíle se odehrává v Ostravě, dokonce je realita přizdobena existencí zdejšího metra (ocitneme se s jednajícím postavami ve stanici Norberta Lichého). S její rázovitostí se ne vždy snažejí originalita brněnská, jedna figura dorazí i z Prahy, zastoupeno je romské etnikum (Jožo Horváth), polská menšina (otec a syn Kowalští), na Goldoniho originál upomínají ovšem křestní jména Klariče a Brigela (v tomto případě jde ovšem proti zvyklostem commedie dell'arte o postavu

ženskou, konkrétně kelnerku). Svoboda do jevištního tvaru s dvěma automobily na scéně (roztláčují je představitelé „koňských sil“) přidává kromě různých „cypovín“ zcizující momenty, např. vložení celého výstupu z Goldoniho originálu v italské (nejde-li ovšem o mystifikaci) s běžícími titulky na panelech, v renesančních kostýmech a maskách a také s trochou přizemní akrobacie.

V závěru produkce pak Truf publiku sdělí, že provázanost záple-

tek je už přece všem jasná, takže jejich jevištní „odhalení“ bude pro osvětlení podbarveno sborovým zpěvem, překvapivě se však finále nevyrovná šavnatostí předcházejících bláznivých výjevů. Kreační rtořovitý Petra Panzenbergera si zaslouží pochvalu, také ostatní aktéři nabízejí kvalitní herecké výkony, kupříkladu Lada Bělašková s Vitem Rolečkem (Klariče a Kowalski junior, jejichž vzájemnému citu jsou kladeny do cesty fatální překážky) či Jiří Sedláček jako suverénně zemité Horváth.

Pro slovo se v této rozpustilé variaci nejde daleko, publikum při mnou zhlédnuté repríze kvitovalo jevištní počouchlou osvobodivým smíchem a velmi častými potlesky na otevřené scéně. Přiznávám, že v divadle jsem takto vroucí „kotel“ nezažil už několik let.

William Shakespeare: Macbeth.

Překlad: Martin Hilský
Režie: Ivan Krejčí
Dramaturgie: Tomáš Vůjtek
Hudba: Ondřej Švandrlík
Scéna: Milan David a Martin Šimek
Kostýmy: Marta Roszkopfová
Komorní scéna Aréna Ostrava, premiéra 22. 5.

Tomáš Svoboda: Goldoni po ostravsku aneb Sluha dvou pánů

Režie a adaptace: Tomáš Svoboda
Dramaturgie a úprava: Adam Gold
Scéna: Nikola Tempír
Kostýmy: Lenka Odvárková
Hudba: Jiří Hájek
Národní divadlo moravskoslezské Ostrava, premiéra 18. 9.

Autor je divadelní kritik

« zpět na začátek